

ručeně dopis, v němž jí oznamovali, že jí budou platiti pachtovné podle vládního nařízení ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. Podle ustanovení § 5 vl. nař. jest nárok na úpravu pachtovného uplatniti nejdéle do třiceti dnů ode dne účinnosti nařízení doporučeným nebo na potvrzení dodaným dopisem propachtovateli nebo jeho hospodářské správě. Předpis tento jest předpisem donucovacím a, ježto stěžovatelé tohoto donucovacího předpisu nedbali, a zaslali žadatelce dopis prostý, nemohl jim vzniknouti nárok na úpravu pachtovného, i kdyby jim byl snad příslušel, a neměla tedy ani propachtovatelka důvod k tomu, by podala námitky a žádala, by bylo zahájeno soudní řízení nesporné za účelem úpravy pachtovného, neboť by byla dosáhla svého účelu, i kdyby nebyla u soudu zakročila. Soud první stolice měl k tvrzení propachtovatelky, že neobdržela doporučený dopis, přihlížeti již před zahájením řízení a měl námitky odmítnouti. Měl tak učiniti tím spíše, ano se zjistilo, že skutečně propachtovatelce doporučený dopis zaslán nebyl, jelikož v tom případě byly námitky propachtovatelky a žádost její za zahájení nesporného řízení o jejích námitkách zbytečné.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Mylný je názor rekursního soudu, že bylo námitky dovolací rekurrentky proti nároku pachtýřů na úpravu pachtovného odmítnouti, protože pachtýři neuplatnili nárok ten doporučeným nebo na potvrzení dodaným dopisem, takže nároku pozbyli a námitek nebylo zapotřebí. Vládní nařízení čís. 164/33 nevylučuje podání námitek, byl-li nárok na úpravu pachtovného uplatněn, ale nebyl uplatněn způsobem v nařízení stanoveným, to jest dopisem doporučeným nebo na potvrzení dodaným, a nelze odmítnouti námitky v takovém případě podané, neboť jest přiznati propachtovateli i v tom případě právo žádati, by bylo rozhodnuto, zdali nárok na úpravu pachtovného pachtýři přísluší čili nic. První soud právem proto námitky neodmítl, nýbrž o nich, pokud se týče o nároku na úpravu pachtovného věcně rozhodl. Protože není již sporu o tom, že pachtýři uvedený nárok nemají, pokud se týče jej, neoznámivše ho řádně, pozbyli, bylo usnesení prvního soudu, nárok pachtýřů neuznávající, obnoviti.

Čís. 13399.

Byl-li nárok věřitele na vydání movité věci k zajištění peněžité pohledávky dlužníka zabaven, nebyl věřitel oprávněn vésti exekuci a nebyl ani oprávněn, aby provedl v rámci povolené exekuce exekuční úkony, které slouží jen účelu zajišťovacímu.

(Rozh. ze dne 27. března 1934, Rv II 787/32.)

Žalobce byl ve sporu Ck II a 100/30 pravoplatně uznán povinným vydati žalované motorové kolo. Na základě tohoto rozsudku byla žalo-

vané povolena exekuce odebráním motorového kola a odevzdáním ho žalované, jakož i exekuce na svršky k vydobytí útrat 911 Kč 50 h sporu Ck II a 100/30. K návrhu žalobce byl napotom vydán proti žalované směnečný platební příkaz na 4.000 Kč, proti němuž podala žalovaná námitky. K zajištění tohoto nároku byla žalobci povolena proti žalované exekuce zabavením útratové pohledávky 911 Kč 50 h, příslušející žalované proti žalobci, a zabavením nároku žalované proti žalobci na vydání motorového kola, při čemž bylo poddlužníku (žalobci) zapovězeno, by k zapravení zabavených pohledávek nebo na ně žalované nic neplatil a zabavený nárok nesplnil. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce proti žalované, by bylo uznáno právem, že nároky žalované z rozsudku ve sporu Ck II a 100/30 na vydání motorového kola a na zaplacení útrat jsou staveny a že exekuce k vydobytí nároků těch jest nepřipustná. Žalobní nárok odůvodňoval žalobce tím, že ačkoliv již dne 17. února 1931 bylo žalobci zapovězeno, by neplnil povinnosti uložené mu rozsudkem Ck II a 100/30, a ačkoliv tímto usnesením žalované bylo zakázáno, by nijak nenakládala se svou zabavenou pohledávkou, navrhla žalovaná přes to dne 9. března 1931 exekuci k vydobytí těchto povinností a byla exekuce částečně vykonána. **P r o c e s n í s o u d** p r v é s t o l i c e uznal podle žaloby. **D ů v o d y:** Námitka nedostatku aktivní legitimace není odůvodněna. Neboť okolnost, že dlužník a vymáhající věřitel exekuce k zajištění jsou touž osobou, nevylučuje nárok žalující strany na uplatňování stavení nároku. Tento nárok jest opodstatněn ohledně návrhu na prodej movitých věcí ohledně pohledávky útratové, jak žalovaná strana sama připouští. Avšak námitky žalobcovy jsou i ohledně dalšího výroku povolené exekuce odůvodněny. Podle doslovu § 294 ex. ř. jest dlužníkovi, v souzeném případě žalované zapovězeno, by nijak se svou pohledávkou (se svým nárokem) na vydání motorového kola nenakládal. Podle doslovu by tedy bylo žalované zapovězeno kterékoliv nakládání. Soudce však sdílí názor žalované strany, že podle smyslu a účelu tohoto zákonného ustanovení žalovaná byla oprávněna podniknouti kroky k ochraně (zajištění) nároku, avšak jen s tím obmezením, že takové jednání jest v zájmu vymáhajícího věřitele. Jelikož v tomto případě vymáhající věřitel exekuce k zajištění a dlužník pohledávky (nároku) žalované straně příslušející jest totožný, nebyly v zájmu vymáhajícího věřitele kroky, které předsevzala žalovaná k ochraně pohledávky mu příslušející. Jest nabíledni, že nebylo v zájmu žalobce, by mu věci byly zabaveny, by mu bylo odebráno motorové kolo ani by mu byl odebrán psací stroj a radioaparát. Žalovaná strana tedy jednala proti zákazu § 294 ex. ř. a jsou proto námitky žalující strany odůvodněny, jelikož nárok žalované z rozsudku Ck II a 100/30 jest tímto zákazem staven a proto byla také exekuce prohlášena za nepřipustnou. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Právní vývody odvolatelky, kterými se snaží vyvrátiti stanovisko prvního soudu, tkví v tom, že i když ohledně jejích vykonatelných nároků z rozsudku krajského soudu Ck II a 100/30 na vydání kola a na zaplacení útrat k zajištění směnečného nároku povinného, nynějšího žalobce, na zaplacení 4.000 Kč s přísl. byla povolena exekuce zabavením těchto

nároků, přece k vydobytí nároků žalované byla přípustná exekuce odebráním a uschováním kola a zájmem i uschováním movitých věcí. Neboť, i když dřívější zajišťovací exekucí byl vydán rozkaz, že žalobce prozatím nesmí plnit a že žalovaná nesmí s těmito nároky nakládati, není prý tím řečeno, že byla vyloučena opatření, kterými nejsou dotčeny zájmy odpůrce, to tím méně, ana jsou vlastně ve prospěch odpůrce. To platí prý o soudním uschování kola, v kterém směru byl exekuční návrh obmezen, a o zájmu a o uschování movitých věcí. Při tom nemá význam pro posouzení této otázky okolnost, že náhodou odpůrce jest sám poddlužníkem, neboť námitky proti exekuci podle § 35 ex. ř. může vznést i jen povinný jako takový, takže nemohou býti ospravedlněny okolností, že povinný jest i věřitelem. Ježto první soud odůvodnil rozsudek opačnými vývody, považuje žalovaná strana rozsudek za právně mylný. Avšak odvolací soud nesdílí právní stanovisko odvolatelky. Jest sice myslitelné, že by věřitel, jemuž ohledně jeho nároků byla doručena obstávka podle §§ 294, 325, 374 ex. ř., mohl zaříditi přes tuto obstávku určitá opatření v zájmu osoby, která si vymohla obstávku, že by na příklad přes to mohl žalovati a žádati složení dotyčného předmětu k soudu, dokud nebylo povoleno přikázání těchto nároků, jak zdůrazňuje odvolatelka. Takovým zakročením by věřitel vlastně exekuční objekt, který dosud ještě nebyl zajištěn, zabezpečil, což mu samozřejmě nemůže býti zabráněno. Úplně vyloučeno jest však, aby věřitel ohledně vykonatelné pohledávky, na kterou se obstávka vztahuje, vedl přes tuto obstávku exekuci. Ano dotyčné třetí osobě podle shora uvedených předpisů bylo výslovně zakázáno splnění nároků, není v prodlení a nemůže proto proti ní býti povolena exekuce k vydobytí, i kdyby šlo jen o zájem (uschování) věcí. Podkladem pro povolení uhrazovací exekuce je vždy, že dotyčná osoba zavinila nesplnění a že jest v prodlení, zakázal-li jí však soud plnění, není tu těchto předpokladů. Snad by mohla ona třetí osoba v takovém případě zabavený peníz nebo zabavenou věc složit k soudu podle § 1425 obč. zák., ale k tomu jest jen oprávněna, nikoliv však povinna; ani prozatímní opatření podle §§ 378—402 ex. ř. by nemohlo býti za určitých podmínek vyloučeno, ale každým způsobem vylučuje obstávka exekuci uhrazovací. Tato exekuce by byla nepřípustná, kdyby třetí osoba nebyla zároveň poddlužníkem, a jest pro tuto otázku bez významu, že náhodou věřitel zajišťovací exekuce a poddlužník jsou touž osobou. Ostatně jsou správné i vývody prvního soudu, že zahájené exekuční kroky nejsou v zájmu žalobce, při čemž odvolací soud nesdílí odvolatelčin názor, že náhoda, že věřitel zajišťovací exekuce a poddlužník jsou touž osobou, pro posouzení věci v tom směru nemá význam, poněvadž výhodnost přípustných opatření by musila býti posouzena podle konkrétních okolností. Konečně poukazuje žalující strana v odvolacím sdělení právem ještě k tomu, že uhrazovací exekuce na vydání kola podle § 346 ex. ř. vůbec nezná prozatímní prostředek uschování; toho by bylo lze docílit i jen povolením prozatímního opatření, nikoliv však v rámci exekuce podle § 346 ex. ř. První soud posoudil věc správně, prohlásiv i zmíněné části exekuce za nepřípustné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatelka napadá rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení věci (čís. 4 § 503 c. ř. s.), leč neprávem, neboť odvolací soud posoudil věc po právní stránce v podstatě správně. Dovolatelka jest na omylu, domnívající se, že žaloba není opodstatněna, poněvadž se omezila na exekuční kroky sloužící jen k zajištění jejího nároku. Dovolatelka nebyla vzhledem na platební záповěď okresního soudu v D. vůbec oprávněna vésti proti žalobci exekuci a nebyla proto ani oprávněna, aby provedla v rámci povolené exekuce exekuční úkony, které slouží jen účelu zajišťovacímu. Jest proto i nerozhodné, že podle § 346 ex. ř. jest možné také uschování věcí žalobci odňatých výkonným orgánem. Zajišťovací úkony mohly snad býti provedeny prozatímním opatřením, avšak jen za předpokladů příslušných ustanovení exekučního řádu. Platební záповěď okresního soudu v D. byl staven nárok dovolatelky, příslušející jí proti žalobci a, vedla-li přesto proti žalobci exekuci, byl tento oprávněn podle § 35 ex. ř. uplatňovati žalobou a nikoliv stížností námitku, že nárok dovolatelky jest staven.

Čís. 13400.

Bylo-li vyrovnací řízení o jmění žalovaného pravoplatně skončeno již před vynesením rozsudku soudu první stolice, pokud se týče před ukončením ústního jednání v první stoličce, aniž žalovaný námitku vyrovnání před prvním soudem uplatnil, nemohl soud k vyrovnání přihlížeti z úřadu a jest námitka vyrovnání teprve v odvolání opožděná.

Po pravoplatném vyrovnání není sice dlužník povinen věřiteli platiti více než vyrovnací kvotu, ale není v tom nic nedovoleného, vzdá-li se výhody z vyrovnání a platí-li věřiteli více než vyrovnací kvotu, pokud se ovšem placení takové nepřiči velícímu předpisu § 55 (1) vyr. ř. z roku 1931, to jest, pokud se neděje v základě neplatné úmluvy, kterou byla takovému věřiteli před vyrovnáním nebo v čase mezi vyrovnáním a právní platností potvrzovacího usnesení nedovoleným způsobem přislíbena zvláštní výhoda.

V tom, že dlužník, jsa žalován o zaplacení celé pohledávky, v první stoličce nenamítal vyrovnání, jest spatřovati vzdání se výhod z něho plynoucích.

(Rozh. ze dne 27. března 1934, Rv II 184/34.)

Směnečný platební příkaz byl ponechán v platnosti soudu v š e c h tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvody:

Nesprávné právní posouzení věci spatřuje žalovaný v tom, že odvolací soud uznal za opožděnou námitku, vznesenou teprve v odvolání, že o jeho jmění bylo usnesením krajského soudu v M. ze dne 28. února